

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201817
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8814201817.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Y. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Lehnice 725, IČO: 42 264 154, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, IČO: 42 185 726 o zaplatenie 949,85 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 13C/208/2014-34 zo dňa 21.10.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, k rukám JUDr. Jozefa Kempa trovy odvolacieho konania vo výške 34,12 eur.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 118,98 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 5 a 6, § 54 ods. 1 a 2, § 39, § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 29.07.2010 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300031481, na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru a oznámenia o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 29.07.2010. Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1500 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 85,15 eur a to v 36 mesačných splátkach. Ročná úroková sadzba revolvingu bola dohodnutá vo výške 70% a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania) sumu 2043,60 eur.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovanej bolo celkom vrátane revolvingov vyplatených 1277,05 eur a splatená bola suma 2115,55 eur.

Vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že vzťah založený na zmluve medzi žalobcom a žalovanou je vzťah spotrebiteľský. Podľa priemerných úrokov zo spotrebiteľských úverov obchodných bánk s dobou splácania od 1 až po 5 rokov, zverejnených Národnou bankou Slovenska pre mesiac júl 2010 vyplýva priemerný úrok vo výške 13,88%. Zo zmluvy vyplýva, že medzi účastníkmi bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 70%, čo predstavuje viac ako päťnásobok priemerných úrokov vyberaných v čase uzatvorenia zmluvy bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Táto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky, uplatňované v rovnakom čase bankami. Dohodnutá výška úroku je v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej uviedol, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1500 eur, pričom žalovaná uhradila do podania žaloby jednotlivými splátkami sumu vo výške 2115,55 eur, teda viac peňažných prostriedkov, ako žalobca poskytol žalovanej. Úrok dohodnutý medzi účastníkmi je potrebné považovať za v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a teda zmluva je v časti dohodnutého úroku neplatná.

Súd vyhodnotil zmluvu uzavretú medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 3 rokov (36 splátok) v septembri 2010 činil úrok 12,75 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako päťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Takéto dojednanie je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúročný.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 1.227,05 eur a žalovaná splatila žalobcovi sumu 2115,55 eur a pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže žalovanej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a ani jej zo spisu žiadne nevyplynuli, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej priznal plnú náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to odmenu za dva úkony právnej služby po 51,45 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c) cit. vyhl., teda odmena spolu 102,90 eur, režijný paušál, a to za 2 úkony v roku 2014 po 8,04 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,08 eur, celkovo vo výške 118,98, na náhradu ktorých zaviazal žalobcu.

Proti rozsudku, a to proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní namietal, že napadnutý výrok je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania. Náhrada trov v sporovom konaní sa spravuje primárne zásadou úspechu, popri ktorej zákon pripúšťa niektoré výnimky (§ 142 ods. 2, 3; § 144, § 146 ods. 2 O.s.p.). Z hľadiska výsledku konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiadny vzťah (z právneho predpisu nevyplýva žiadny spôsob usporiadania vzťahov medzi navrhovateľom alebo odporcom a vedľajším účastníkom), a teda z rozhodnutia o veci samej mu neplynie žiadne právo či nárok, ani nie je a nebol povinným na plnenie spoločne s odporcom. Ustanovenie § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. neznamená vytvorenie „ďalšieho plnohodnotného“ účastníka v konaní, ale predstavuje len právny rámec postavenia vedľajšieho účastníka z hľadiska dôvodu, pre ktorý tento do konania vstupuje. To je účel priznania procesných práv vedľajšiemu účastníkovi. Nie je možné na základe ustanovenia § 93 ods.

4 O.s.p. aplikovať zásadu úspechu v tomto konaní pri rozhodovaní o náhrade trov vedľajšieho účastníka, lebo ten vo veci samej úspech alebo neúspech v konaní nemal.

Uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je aj v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje výsledok účelovosti jeho postupu a zneužívanie ustanovenia § 93 ods. 2 až 4 Občianskeho súdneho poriadku, evidentne motivovaného snahou o dosiahnutie úspechu titulom uplatnenia náhrady trov konania.

Údajné náklady na zastúpenie občianskeho združenia, vystupujúceho ako združenie na ochranu spotrebiteľa, advokátom v žiadnom smere nepredstavujú účelne vynaložené trovy. Priznanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia občianskeho združenia je v rozpore s §§ 1, 2, 3 ods. 1 O.s.p..

Aj keď v zmysle ust. § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, t. j. má aj právo dať sa v konaní zastupovať advokátom v zmysle ust. § 24 v spojení s ust. § 25 ods. 1 O.s.p., samotné združenie má byť spôsobilé na ochranu spotrebiteľa v rámci súdneho konania bez potreby splnomocnenia advokáta na jeho zastupovanie. V prípade, že sa dá v konaní zastupovať advokátom, je povinné samé znášať náklady s tým spojené, nakoľko takto vynaložené náklady nemožno považovať za trovy účelné na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 27.02.2015.

Vo vyjadrení uviedol, že poskytol odporcovi - spotrebiteľovi skutočnú pomoc v spore. Trovy právneho zastúpenia, ktoré mu boli priznané sú trovy nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva odporcu - spotrebiteľa. Právne zastúpenie advokátom považuje za účelné, nakoľko právne kvalifikované podania prispievajú k účinnej ochrane odporcu - spotrebiteľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v slabšom postavení. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/177/2013-61 zo dňa 28.10.2013, judikatúru Súdného dvora EÚ, uznesenie NS SR sp. zn. 7 MCdo 4/2010 zo dňa 14.09.2011. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 umožňuje každému dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Navrhovateľ sa vo svojom odvolaní snaží o presadenie diskriminačnej zásady, podľa ktorej vedľajší účastník nemá mať právo na náhradu trov právneho zastúpenia, pričom navrhovateľ si bez akýchkoľvek pochybností uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 34,12 €.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Zo spisu jednoznačne vyplýva, že Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovanej. V súvislosti s konaním si uplatnilo náhradu jemu vzniknutých trov, a to na právnom zastúpení.

Žalobca proti vstupu uvedeného vedľajšieho účastníka do konania nenamietal.

Súd prvého stupňa návrh v celom rozsahu zamietol. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku žalovaná mala v konaní plný úspech.

Trovy konania si žalovaná neuplatnila, ale trovy konania si vyčíslil vedľajší účastník na strane žalovanej, preto bolo správne, ak ich súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi aj priznal.

V predmetnej veci súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. v otázke náhrady trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom. Vedľajší účastník je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní ako subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa, a to v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p.. Právo na právne zastúpenie je garantované Ústavou SR, ktorá v článku 47 ods. 2 stanovuje, že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdom, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Vedľajší účastník ako právnická osoba - občianske združenie, nemôže byť výnimkou v tom smere, že by sa takému účastníkovi malo toto ústavné právo odopierať. Je nelogické tvrdiť, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv občana - spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybné, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybňuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa.

Zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. Zo strany vedľajšieho účastníka teda ide o plne eurokonformný prístup pri riešení právneho zastúpenia aj v tejto právnej veci.

Pri posudzovaní účelnosti poskytnutia trov je potrebné prihliadnuť aj na to, že vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu a súd prvého stupňa rozhodol v prospech žalovanej.

V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na skutočnosť, že žalobca ako veľká a silná spoločnosť, ktorej základ tvorí zahraničný kapitál (jediným spoločníkom je holandská spoločnosť) na uplatňovanie svojich nárokov proti spotrebiteľovi - fyzickej osobe zabezpečila právne zastúpenie ďalšou obchodnou spoločnosťou poskytujúcou právne služby. V tejto súvislosti, ak by odvolací súd vyhovel odvolaniu žalobcu proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka, poprel by zásadu rovnosti procesných strán pred súdom.

Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p..

Vedľajšiemu účastníkovi, ktorý si uplatnil trovy odvolacieho konania odvolací súd priznal trovy odvolacieho konania vo výške 34,12 Eur. Tieto trovy pozostávajú z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za vyjadrenie k odvolaniu proti výroku o trovách konania (§ 13a ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) v sume 25,73 Eur a z režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z.z.) vo výške 8,39 Eur .

Vzhľadom na výsledok odvolacieho konania povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi zaviazal odvolací súd žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.